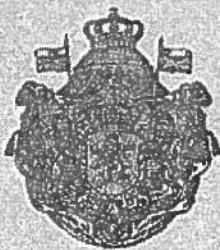

ОТЧЕТЪ
на
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА БАНКА
за 1920 година

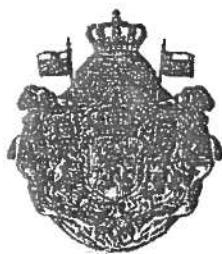
ГОДИНА 42

ЛИБОВОДОВ
СОФИЯ
ДЪРЖАВНА ПЕЧАТНИЦА
1921

ОТЧЕТЪ
НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА БАНКА
ЗА 1920 ГОДИНА

ГОДИНА 42

СОФИЯ
ДЪРЖАВНА ПЕЧАТНИЦА
1921

№ 6660

Господину Министру на Финансите.

Господинъ Министре,

Възь основа на чл. 56 отъ закона за Българската народна банка, имаме честь да Ви представимъ годишниятъ ни отчетъ за резултатитъ отъ операциите на банката за изтеклата 1920 г.

1. Капиталъ и резерви на Банката.

а) Основенъ капиталъ.

На 31. XII. 1919 год. капиталътъ на банката е билъ лева 100,000,000.—
Прѣзъ отчетната 1920 година той не е прѣтърпѣлъ никакво изменение, така
че на 31. XII. 1920 година остава пакъ сѫщия.

б) Запасенъ капиталъ.

На 31. XII. 1919 година запасниятъ капиталъ на банката е билъ лева 50,000,000.—
Прѣзъ отчетната 1920 година той не е прѣтърпѣлъ никакво изменение, така
че на 31. XII. 1920 година остава пакъ сѫщия.

в) Ипотеченъ резервенъ фондъ.

(Създаденъ прѣзъ 1907 година).

На 31. XII 1919 година ипотечниятъ резервенъ фондъ е билъ	лева 1,662,589·42
На 31. XII 1920 година сѫщиятъ се е възкачилъ на	<u>1,771,373·62</u>
Увеличение прѣзъ 1920 год.	лева 108,784·20

г) Фондъ „Ликвидация на присъдени имоти“.

(Създаденъ прѣзъ 1909 година).

На 31. XII. 1919 год. фондътъ „Ликвидация на присъдени имоти“ е билъ	лева 1,831,956·97
Прѣзъ 1920 година постъпило	<u>124,902·84</u>
	Всичко лева 1,956,859·81

Прѣзъ сѫщата година е изразходвано лева 34,294·05

На 31. XII. 1920 година оставатъ лева 1,922,565·76

Увеличение прѣзъ 1920 година лева 90,608·79

д) Фондъ „Съмнителни вземания“.

(Създаден прѣзъ 1911 година).

На 31. XII. 1919 година фондът „Съмнителни вземания“ е възлизалъ на . лева	13,205,253·08
Прѣзъ 1920 година постѣпило	6,809,385·50
Всичко . . лева	20,014,638·58

Прѣзъ сѫщата година минати въ загуба несъбирами вземания на сума	14,638·58
На 31. XII. 1920 година оставатъ лева	20,000,000·—
Увеличение прѣзъ 1920 година лева	6,794,746·92

е) Фондъ „Покупка място и постройка банково здание“.

На 31. XII. 1919 година, съгласно рѣшението на управителния съветъ отъ 29. III. 1920 г., протоколъ № 51, се учрѣди тоя фондъ и се отдѣлиха . лева	3,485,649·95
Прѣзъ 1920 година се отдѣлиха още	16,514,350·05
На 31. XII. 1920 год. оставатъ лева	20,000,000·—
Увеличение прѣзъ 1920 година лева	16,514,350·05
А всичко на 31. XII. 1920 год. капиталъ и резерви на сума лв. 193,693,939·38 или съ лева	23,508,489·96
въ повече отъ 1919 година.	

2. Общо количество на операциите.

Общото количество на операциите прѣзъ 1920 г. възлиза на 1,279,546 за лева 49,380,067,525·54

а) Банкови операции.

Общото количество на банковите операции прѣзъ 1920 година възлиза на 1,226,636 за лева	44,829,658,389·30
Прѣзъ 1919 година то възлизаше на 1,123,027 "	30,302,965,943·48
Увеличение за 1920 година лева	14,526,692,445·82

б) Операции за сметка на държавното съкровище.

Общото количество на извѣршението операции по касовата служба на държавата прѣзъ 1920 година възлиза на 52,910 за лева	4,550,409,136·24
Прѣзъ 1919 година възлизаше на лева	3,097,622,832·03
Увеличение за 1920 година лева	1,452,786,304·21

3. Движими и недвижими имоти.

На 31. XII. 1919 година е имало инвентарни прѣдмети за лева	1,871,940·75
Прѣзъ 1920 година сѫ купени инвентарни прѣдмети за	151,720·66
На 31. XII. 1920 година е погасено съ 10% инвентарни прѣдмети за	213,860·68
На 31. XII. 1920 година сѫ останали инвентарни прѣдмети за	1,809,800·73

4. Движение на касата.

На 31. XII. 1919 година е имало въ каситѣ на банката лева	530,860,848·54
Прѣзъ 1920 година сѫ постѣпили по 481,385 операции	12,825,392,613·71
Всичко . . лева	13,356,253,462·25
Прѣзъ 1920 година сѫ изплатени по 464,959 операции лева	12,347,344,664·51
На 31. XII. 1920 година е имало наличност лева	1,008,908,797·74

Наличността на 31. XII. 1920 година се състои отъ тъзи монети:

Монети	злато	лева	37,075,317·65
	чуждестранни банкноти . . .	"	15,240,003·93
	сребро	"	16,910,301·16
Банкноти	златни	"	837,271,402·50
	сребърни	"	60,272,272·50
Държавни съкровищни бонове	"	"	42,139,500—
			Всичко . . лева 1,008,908,797·74

Общият оборотъ на касата прѣзъ 1920 година възлиза на лева	25,172,737,278·22
Прѣзъ 1919 година оборотъ е билъ	" 15,183,799,809·34
Значи, прѣзъ 1920 година оборотъ е билъ въ повече съ лева	9,988,937,468·88

Измѣненията въ монетната наличност сѫ били слѣднитѣ:

Въ хиляди лева		
Злато	Сребро	Злато и сребро
Максимумъ 37,083 на 31. X.	Максимумъ 17,456 на 14. III.	Максимумъ 54,434 на 14. II.
Минимумъ 36,977 „ 7. III.	Минимумъ 16,910 „ 31. XII.	Минимумъ 53,969 „ 14. XI.
Срѣдно 37,024	Срѣдно 17,074	Срѣдно 54,099

Измѣненията въ банкнотите за обръщение сѫ били слѣднитѣ:

Въ хиляди лева		
Златни	Сребърни	Златни и сребърни
Максимумъ 3,129,281 на 31. X.	Максимумъ 368,098 на 14. IV.	Максимумъ 3,465,540 7. XI.
Минимумъ 2,501,190 „ 7. I.	Минимумъ 344,217 „ 14. XII.	Минимумъ 2,865,586 7. I.
Срѣдно 2,904,258	Срѣдно 362,184	Срѣдно 3,266,442

5. Портфейлъ.

На 31. XII. 1919 год. е имало въ портфейла 14,620 сконтирани полици и записи за лв.	16,563,479·78
Прѣзъ 1920 год. сѫ постѣпили	326 полици и записи за . . лева
Всичко	1,207,930·25

Прѣзъ 1920 година сѫ излѣзви сконтирани полици и записи	2,108 за лева	3,231,706·08
---	-------------------------	--------------

На 31. XII. 1920 год. сѫ останали сконтирани полици и записи	12,838 за лева	14,539,703·95
--	--------------------------	---------------

Огъ постѣпилите прѣзъ 1920 год. полици 325 сѫ заемни полици за . . лева	1,202,610·25
1 „ сконтирани полици за . . "	5,320—
Всичко . . 326 полици за лева	1,207,930·25

Общото количество на постѣпилите прѣзъ 1920 год. полици и записи, както се вижда по-горѣ, е било	326 полици за лв.	1,207,930·25
Това количество прѣзъ 1919 год. е било	367 „ „ „	1,125,699—
Намаление за 1920 година	— 41 полица за лв.	+ 82,231·25

Прѣзъ 1920 година портфейльтъ е прѣтърпѣлъ слѣднитѣ измѣнения:

Максимумъ 16,522,377·28 на 7. I.
Минимумъ 14,539,703·95 „ 31. XII.
Срѣдно 15,255,492·87

6. Депозирани полици.

На 31. XII. 1919 год. е имало	6,360	депозирани полици за лева	27,027,893·73
Презъ 1920 год. сж постъпили	<u>779</u>	депозирани " " " "	<u>67,684,544·85</u>
Всичко	<u>7,139</u>	лева	<u>94,712,438·58</u>

Презъ 1920 година сж събрани	843	депозирани полици за лева	6,375,398—
Презъ 1920 год. сж повърнати	<u>1,201</u>	" " " "	<u>54,705,878·02</u>

На 31. XII. 1920 г. сж останали	5,095	депозирани полици за	" " " "
Общото количество на постъпилите презъ 1920 година депозирани полици,			33,631,162·56

както е показано по-горе, е било	779	полици за лева	67,684,544·85
Това количество презъ 1919 год. е било	<u>745</u>	" " "	<u>40,086,499·48</u>

Значи, презъ 1920 година сж постъпили въ повече	<u>34</u>	полици за лева	<u>27,598,045·37</u>
---	-----------	----------------	----------------------

Презъ 1920 година депозираните полици сж прътърпѣли слѣдните измѣнения:

Максимумъ 47,564,954·65 на 7. XI.

Минимумъ 26,573,621·73 „ 7. I.

Срѣдно 31,520,102·24

7. Специални текущи смѣтки подъ гаранция на полици.

На 31. XII. 1919 година е имало	97	смѣтки за лева	20,318,575·25
Презъ 1920 година е отпустнато по	<u>94</u>	смѣтки лева	<u>65,402,061·20</u>
Всичко		лева	<u>85,720,636·45</u>

Презъ 1920 година е постъпило по	78	смѣтки лева	62,951,796·06
--	----	-------------	---------------

Презъ сѫщата година е дадено въ сѫдъ	" " "	" " "	<u>62,951,796·06</u>
--	-------	-------	----------------------

На 31. XII. 1920 година сж останали	<u>83</u>	за лева	<u>22,768,840·39</u>
---	-----------	-------------------	----------------------

Тѣзи смѣтки сж прътърпѣли слѣдните измѣнения:

Максимумъ 24,660,343·56 на 7. III.

Минимумъ 17,567,281·87 „ 22. I.

Срѣдно 20,801,307·35

8. Специални текущи смѣтки подъ гаранция на двѣ лица.

На 31. XII. 1919 година е имало по . 1,815 смѣтки за лева	441,967,267·53
Презъ 1920 година е отпустнато „ 1,915 „ „	<u>1,888,638,528·49</u>
Всичко лева	<u>2,330,605,796·02</u>

Презъ 1920 година е постъпило по 1,438 смѣтки лева	1,955,047,626·98
--	------------------

Презъ сѫщата година сж дадени въ сѫдъ 2 „ за „	<u>103,348—</u>	<u>1,955,150,974·98</u>
--	-----------------	-------------------------

На 31. XII. 1920 година сж останали 1,487 смѣтки за лева	<u>375,454,821·04</u>
--	-----------------------

Презъ 1920 година специалните текущи смѣтки подъ гаранция на двѣ лица сж прътърпѣли слѣдните измѣнения:

Максимумъ 619,042,428·60 на 7. VIII.

Минимумъ 351,591,234·08 „ 7. VII.

Срѣдно 452,478,723·95

9. Специални текущи сметки гаранция цесии.

На 31. XII. 1919 година е имало . . .	9 сметки за	лева 7,393,260·85
Презъ 1920 година е отпустнато по . . .	8 „	„ 420,778·70
		Всичко . . лева 7,814,039·55
Презъ 1920 година е постъпило по . . .	2 сметки . . . лева 10,858·38	
Презъ същата година съдадени въ съдъ 1 „ за . . . „ 2,797,446·25		2,808,304·63
На 31. XII. 1920 година съдостанали . . .	8 сметки за	лева 5,005,734·92

Специалните текущи сметки срещу цесии съдадени пръвъръти слѣдните измѣнения:

Максимумъ 7,393,260·85 на 7. I.
Минимумъ 4,836,066·41 „ 31. X.
Срѣдно 5,766,432·83

10. Специални текущи сметки гаранция безспорни вземания.

На 31. XII. 1919 година е имало . . .	6 сметки за	лева 294,172·64
Презъ 1920 година е отпустнато по . . .	6 „	„ 32,302·96
		Всичко . . лева 326,475·60
Презъ 1920 година е постъпило по . . .	2 сметки	лева 284,877·—
На 31. XII. 1920 година съдостанали . . .	5 сметки за	лева 41,598·60

Тези сметки съдадени пръвъръти слѣдните измѣнения:

Максимумъ 314,172·64 на 7. I.
Минимумъ 39,704·57 22. XI.
Срѣдно 136,307·54

11. Сметки и заеми подъ залогъ на цѣнни книжа.

На 31. XII. 1919 година е имало . . .	1,440 сметки за	лева 19,276,015·13
Презъ 1920 година е отпустнато по . . .	1,083 „	„ 145,992,133·30
		Всичко . . лева 165,268,148·43
Презъ 1920 година е постъпило по . . .	1,116 сметки	лева 150,775,571·88
На 31. XII. 1920 година съдостанали . . .	1,217 „ за	лева 14,492,576·55

Специалните текущи сметки и заеми подъ залогъ на цѣнни книжа съдадени пръвъръти слѣдните измѣнения:

Максимумъ 26,342,769·46 на 22. VII.
Минимумъ 12,719,439·86 „ 14. XI.
Срѣдно 18,391,551·—

12. Сметки и заеми подъ залогъ на стоки и коносаменти.

На 31. XII. 1919 година е имало . . .	16 сметки за	лева 12,798,128·82
Презъ 1920 година е отпустнато по . . .	32 „	„ 49,551,311·33
		Всичко . . лева 62,349,440·15
Презъ 1920 година е постъпило по . . .	25 сметки	лева 35,156,331·68
На 31. XII. 1920 година съдостанали . . .	32 сметки за	лева 27,193,108·47

Специалните текущи сметки и заеми подъ залогъ на стоки и коносаменти съ прѣтърпѣли слѣдните измѣнения:

Максимумъ	27,060,106·39	на 22. XI.
Минимумъ	4,615,698·92	" 14. III.
Срѣдно	17,314,898·01	

13. Сметки и заеми срѣщу ипотеки.

a) Заеми срѣщу ипотеки.

На 31. XII. 1919 година е имало	2,031	ипотечни заеми за лева	23,821,960·38
Прѣзъ 1920 година съ отпуснати	131	" " " "	4,329,998·57
Всичко	2,162	ипотечни заеми за лева	28,151,953·95

Прѣзъ 1920 година е постѫпило по	278	ипотечни заеми лева	3,534,551·56
" сѫщата година съ останали върху банката ипотечни имоти за лева			—
На 31. XII. 1920 година съ останали 1,884 ипотечни заеми за лева			24,617,402·39

Заемите срѣщу ипотеки съ прѣтърпѣли слѣдните измѣнения:

Максимумъ	1,213,206·36	на 7. 12. 1920 г. <i>за землища</i>
Минимумъ	1,157,252	" 31. XII. 1920 г. <i>за имоти</i>
Срѣдно	1,173,855·42	23,066,701·60

b) Специални текущи сметки срѣщу ипотеки.

На 31. XII. 1919 година е имало	325	сметки за лева	14,596,351·02
Прѣзъ 1920 година е отпуснато по	326	" " " " лева	8,947,456·85
Всичко		лева	23,543,807·87

Прѣзъ 1920 година е постѫпило по	302	сметки лева	6,119,611·61
На 31. XII. 1920 година съ останали 317 сметки за лева			17,424,196·26

Тези сметки съ прѣтърпѣли слѣдните измѣнения:

Максимумъ	16,935,623·71	на 31. XII.
Минимумъ	14,172,405·05	" 7. VI.
Срѣдно	15,011,878·05	

14. Присаждени недвижими имоти.

На 31. XII. 1919 година е имало останали върху банката 233 имота за лева	129,599·84		
Прѣзъ 1920 година съ възложени 38 ипотечни и 110 сконта	148	" " " "	803,899·20
Всичко	381	имота за лева	933,498·54

Прѣзъ 1920 година съ продадени	140	имота за лева	786,120·90
На 31. XII. 1920 година оставатъ	241	имота за лева	147,377·64

Присаждените недвижими имоти съ прѣтърпѣли слѣдните измѣнения:

Максимумъ	147,377·64	на 31. XII.
Минимумъ	41,840·53	" 7. II.
Срѣдно	86,112·50	

15. Заеми на окръжия, общини и учръждения.

На 31. XII. 1919 година дългътъ къмъ банката на разните градски и селски общини, окръжия и учръждения е билъ	лева 24,727,803·13
Презъ 1920 година съ отпустнати нови заеми	"
	Всичко лева 24,727,803·13
Презъ 1920 година е постъпило	лева 1,152,072·77
На 31 XII. 1920 година остава да се дължи	лева 23,575,730·36

Въ горните влизатъ също отпуснатите на нѣкои земедѣлчески банки заеми за откупуване на господарските и чифлишки земи.

Движенето на тѣзи послѣдните презъ 1920 година е било слѣдното:

На 31. XII. 1919 година земедѣлческиятъ банки съ дължали	лева 798,584·17
Презъ 1920 година е отпуснато	"
" " " постъпило	" 257,904·64
На 31. XII. 1920 година остава да се дължи	лева 540,679·53

Заемътъ на окръжия, общини и учръждения, включително и тия на земедѣлческиятъ банки, съ прѣтърпѣли слѣдните измѣнения:

Максимумъ 24,575,758·60 на 7. I.
Минимумъ 23,585,730·36 „ 31. XII.
Срѣдно 24,048,414·22.

16. Заеми на общини за постройка на училищни сгради.

На 31. XII. 1919 година дългътъ къмъ банката на разните селски общини за постройка на училищни сгради е билъ	лева 703,984·13
Презъ 1920 година съ били отпустнати нови заеми на сума	" 526,522·78
	Всичко лева 1,230,506·91

Презъ 1920 година е постъпило	" 15,785·01
На 31. XII. 1920 година остава да се дължи	лева 1,214,721·90

17. Държавно съкровище.

На 31. XII. 1919 година държавата е дължала на банката по смѣтката „Държавно съкровище“	лева 1,771,307,462·14
Презъ 1920 година е отпуснато	" 4,192,105,550·96
	Всичко лева 5,963,413,013·10

Презъ сѫщата година е постъпило	" 2,999,078,890·94
На 31. XII. 1920 година държавата е останала да дава	лева 2,964,334,122·16

Презъ 1920 година смѣтката „Държавно съкровище“ е прѣтърпѣла слѣдните измѣнения:

Максимумъ 2,891,748,386·48 на 31. XII.
Минимумъ 1,788,881,892·37 „ 7. I.
Срѣдно 2,220,771,615·44.

18. Управление на държавните дългове.

На 31. XII. 1919 година е имало да взема	лева	251,078·33
Презъ 1920 година е постъпило	"	1,953,040,074·04
	Всичко лева	1,953,291,152·37
Презъ същата година е отпуснато	лева	1,953,040,099·64
На 31. XII. 1920 година остава да взема	"	251,052·73
Презъ 1920 год. смѣтката „Управление на държ. дългове“ е прѣтърпѣла слѣдните измѣнения:		
Максимумъ 68,154,288·32 на 31. X.		
Минимумъ 146,878·88 „ 7. I.		
Срѣдно 1,617,679·65		

19. Текущи лихвени смѣтки.

На 31. XII. 1919 година е имало 20,683 смѣтки за	лева	286,938,147·29
Презъ 1920 година е постъпило по 21,787 "	"	3,125,526,834·84
	Всичко . . лева	3,412,464,982·13
Презъ 1920 година е платено по 21,381 смѣтки	лева	2,955,372,492·86
На 31. XII. 1920 година сѫ останали 21,812 смѣтки за	лева	457,092,489·27
Презъ 1920 год. смѣтката „Текущи лихвени смѣтки“ е прѣтърпѣла слѣдните измѣнения:		
Максимумъ 450,741,450·83 на 31. XII.		
Минимумъ 262,711,375·90 на 14. II.		
Срѣдно 337,188,305·33		

20. Депозитни текущи смѣтки.

На 31. XII. 1919 година е имало 3,089 смѣтки за	лева	9,924,468·92
Презъ 1920 година е постъпило по 3,840 "	"	74,466,454·79
	Всичко . . лева	84,390,923·71
Презъ 1920 година е платено по 3,840 смѣтки	лева	73,131,905·05
На 31. XII. 1920 год. сѫ останали 2,791 " за	лева	11,259,018·66
Презъ 1920 год. смѣтката „Депозитни текущи смѣтки“ е прѣтърпѣла слѣдните измѣнения:		
Максимумъ 22,196,728·30 на 14. IV.		
Минимумъ 9,581,665·01 „ 22. XI.		
Срѣдно 13,545,105·55		

21. Текущи безлихвени смѣтки.

На 31. XII. 1920 година е имало 10,743 смѣтки за	лева	173,750,227·35
Презъ 1920 година е постъпило по 18,753 "	"	4,197,841,599·20
	Всичко . . лева	4,371,591,826·55
Презъ 1920 година е платено по 17,627 смѣтки	лева	4,160,969,145·32
На 31. XII. 1920 год. сѫ останали 10,782 " за	"	210,622,681·23
Смѣтката „Текущи безлихвени смѣтки“ презъ 1920 г. е прѣтърпѣла слѣдните измѣнения:		
Максимумъ 296,992,861·08 на 7. III.		
Минимумъ 153,952,313·14 „ 14. VI.		
Срѣдно 215,564,197·01		

22. Държавни, общински и обществени фондове:

На 31. XII. 1919 година е имало	277 сметки за	лева 315,049,030·18
Презъ 1920 година е постъпило по	269 „	лева 637,945,548·42
		Всичко . . лева 952,994,578·60
Презъ 1920 година е платено по	227 сметки	лева 548,036,976·76
На 31. XII. 1920 година е имало остатъкъ 291 сметки за		лева 404,957,601·84

Презъ 1920 година сметката „Държавни, общински и обществени фондове“ е прѣтърпѣла слѣдните измѣнения:

Максимумъ	440,803,562·77	на 31. VII.
Минимумъ	306,934,407·89	„ 14. I.
Срѣдно	374,201,248·24	

23. Влогове лихвени срочни.

На 31. XII. 1919 година е имало	2,149 влога за	лева 120,902,721·58
Презъ 1920 година е вложено по	317 „	лева 43,187,990·80
	Всичко . . 2,466 влога за	лева 164,090,712·38
Презъ 1920 година е изплатено по	450 влога	лева 11,584,449·91
На 31. XII. 1920 година сѫ останали 2,016 влога за		лева 152,506,262·47

Презъ 1920 година влоговете лихвени срочни сѫ прѣтърпѣли слѣдните измѣнения:

Максимумъ	152,457,337·12	на 31. XII.
Минимумъ	120,724,679·33	„ 14. I.
Срѣдно	132,783,413·74	

24. Влогове безлихвени за гаранции.

На 31. XII. 1919 година е имало 51,547 влогове за	лева 35,938,800·53	
Презъ 1920 година сѫ постъпили 26,828 „	лева 105,861,930·84	
	Всичко 78,375 влогове за	лева 141,800,731·37
Презъ 1920 година сѫ изплатени 17,735 „	лева 91,088,441·10	
На 31. XII. 1920 год. сѫ останали 60,640 влогове „	лева 50,712,290·27	

25. Полици за събиране.

На 31. XII. 1919 година е имало 49,079 полици за	лева 82,472,141·25	
Презъ 1920 година сѫ постъпили 24,322 „	лева 195,954,728·86	
	Всичко 73,401 полици „	лева 278,426,870·11
Презъ 920 г. сѫ събрани и ремитирани 21,258 „	лева 124,554,936·63	
Презъ сѫщата година сѫ повърнати 9,470 „	лева 94,200,283·28	
На 31. XII. 1920 год. сѫ останали 42,673 полици „	лева 59,671,650·20	

26. Депозити на хранение.

На 31. XII. 1919 година е имало	1,852 депозити за	лева 160,425,724·45
Прѣзъ 1920 година сѫ постъпили	<u>1,063</u> "	" 35,280,332—
	Всичко 2,915 депозити "	лева 195,706,056·45
Прѣзъ 1920 година сѫ изтеглени	<u>903</u> "	" 32,717,288·75
На 31. XII. 1920 год. сѫ останали	2,012 депозити "	лева 162,988,767·70

27. Прѣводи.

a) Внѣтрѣшни.

Прѣзъ 1920 година банката е прѣвела суми, чрѣзъ чекове, писменни и телеграфически заповѣди срѣущу клоновѣтъ и агентуритъ, отъ едно място на друго въ царството, по 110,905 прѣводи за лева 2,184,317,900·03
Прѣзъ 1919 година е имало <u>148,774</u> " " <u>1,683,135,552·48</u>
Увеличение за 1920 година + 37,869 прѣводи " лева + 501,182,347·55

b) Задгранични.

Прѣзъ 1920 година сѫ извѣршени съ чекове, писменни и телеграфически заповѣди срѣущу разни кореспонденти въ странство 6,519 прѣводи за лева 679,282,406·05
Прѣзъ 1919 година е имало <u>1,717</u> " " <u>7,365,951·70</u>
Увеличение за 1920 година + 4,802 прѣводи " лева + 671,916,454·35
Прѣзъ 1920 година странните кореспонденти сѫ направили с/у клоновѣтъ на банката 7,856 тегления за лева 86,165,555—
Прѣзъ 1919 година е имало <u>1,287</u> " " <u>10,523,845·76</u>
Увеличение за 1920 година + 6,569 тегления " лева + 75,641,709·24

28. Камбіо и групове.

a) Камбіо.

Прѣзъ 1920 година е купено и изпратено на странните кореспонденти камбіо по 1,661 чека за лева 377,945,956·44
Прѣзъ 1919 година е купено по <u>631</u> " " <u>1,135,388,303·32</u>
Намаление за 1920 година съ + 1,030 чека за лева — 757,442,346·88

29. Сконто, лихви и комисиони.

Прѣзъ течение на 1920 година процентътъ на лихвата, която банката взема и плаща, е билъ слѣдния:

До 30 юни 1920 година:

- a) 6% за сконтираните полици и специалните текущи сметки подъ залогъ на полици отъ кредитните, акционерни или командитни съ акции дружества и банки, както и на частните банкерски кжщи, които иматъ капиталъ най-малко 500,000 лева и които би направили годишенъ оборотъ най-малко отъ 800,000 лева по тия сметки;
- b) 6½% за сконтираните полици и специалните текущи сметки подъ залогъ на полици, на клиенти съ капиталъ по-малко отъ 500,000 лева и на мястните комитети по оборотните имъ кредити (решение на съвѣта отъ 11 октомври 1916 година);

- в) $6\frac{1}{2}\%$ за заемите и сметките срещу залогъ за цънни книжа, стоки и коносаменти;
г) 4% за авансите на държавата, пръвширащи сумата 10,000,000 лева, съгласно чл. чл. 49 и 50 отъ закона за банката;
д) 7% за всички други пласменти.
е) За срочните влогове: 2,3 и 4% за срокъ 1, 3 и 5 години. За влоговете на благотворителните дружества и фондове -- 1% повече, т. е. 3, 4 и 5% ;
ж) Влогови текущи сметки съ 4% за частни лица и 3% за банки и банкери;
з) 1% за отставените на текуща лихвена сметка суми отъ бюджетните излишъци на общините и окръжните постоянни комисии. За държавните, общинските и обществени фондови лихвата се определят по споразумение.

А следът 1 юлий 1920 год. процента се изменя така:

$6\frac{1}{2}\%$ за сконтираните полици и
 7% за всички останали пласменти

Изключение правят само следните пласменти:

На Дирекцията за С. Г. О. П.	$6\frac{1}{2}\%$
„ Бюрото прѣхрана	6%
„ Комитетъ за С. Г. О. П.	$6\frac{1}{2}\%$
„ Консорциума за износъ на храни	6%

Прѣзъ отчетната 1920 година банката е имала единъ приходъ отъ лихви, комисиони и други права на сума лева 213,995,692·13

Прѣзъ 1919 година тия приходи съ възлизали на „ 127,950,489·81

Значи, прѣзъ 1920 година е имало едно увеличение отъ лева 86,045,202·32

30. Печалби и загуби.

Общата сума на печалбите бруто, съгласно тукъ приложената сметка, възлиза на лева 213,995,692·13
А разноските възлизатъ на „ 101,882,563·12

Остава, следователно, една чиста печалба отъ лева 112,113,129·01

Чистата печалба прѣзъ 1919 година бѣше „ 82,900,975·59

Значи, прѣзъ 1920 година чистата печалба е въ повече съ лева 29,212,153·42

Чистата печалба на банката за 1920 година се разпрѣделя, съгласно чл. чл. 4, 6, 22 и 62 отъ закона за същата и чл. 5 отъ закона за ипотечния кредитъ при Българската народна банка, както следва:

- а) 0.09% за ипотеченъ резервенъ фондъ, което прави 10% върху чистите печалби на банката по ипотечните операции, които печалби възлизатъ на сума 1,087,841·81 лева 108,784·20
б) 6.08% за фондъ „Съмнителни вземания“ „ 6,809,385·50
в) 14.73% за фондъ „Покупка място и постройка банково здание“ „ 16,514,350·05
г) 2.94% за възнаграждение на чиновниците и служащите „ 3,296,010·97
д) 76.16% за държавното съкровище „ 85,384,598·29
Всичко . . лева 112,113,129·01

Прѣзъ отчетната година активите и пасивите на окончателния банковъ балансъ показватъ, по отдељно, цифрата 5,285,519,000, а прѣзъ предходната 1919 година — 4,103,690,000, или съ едно увеличение отъ 1,181,829,000 лева, т. е. съ 28.80% . Въ сравнение пъкъ съ годината прѣди войната — 1911 (активи и пасиви по 309,837,000 лева), които бѣ въ всъко отношение една отъ най-благоприятните за България, това увеличение е съ лева 4,975,682,000, или съ 1605.90% .

По активните сметки, монетната наличност (злато, сребро и чуждестранни банкноти) на 31. XII. 1920 год. показва едно намаление отъ 8·7 miliona, въ сравнение съ 1919 год. на същата дата, което се дължи на намалението на чуждестранните банкноти — отъ 23·8 тъ съ намалели на 15 miliona.

Сметката „Странни кореспонденти“, въ сравнение съ 1919 година, показва къмъ края на 1920 год. едно увеличение отъ 378 miliona, което се дължи предимуществено на добитите чужди валути отъ Централата на дивизите при Българската народна банка и на Консорциума за износъ на зърнени храни.

Портфейльтъ срънцу странство, въ сравнение съ прѣходната година, показва едно намаление отъ 97 miliona, а банковият портфейлъ — също едно намаление отъ 2 miliona. Намалението на първият портфейлъ се дължи на обстоятелството, че, слѣдъ инкасирането на падежите на извѣстни търговски ефекти (полици), банката не е облѣкла съответната част отъ своите разполагаеми чужди авоари въ нови чужди ефекти; намалението пъкъ на втория — банковият портфейлъ — е въ свръзка съ изплащането до намаления размѣръ на сжия и поради прѣустановяването на сконтовите операции, специално сконтиране търговски ефекти, и отпускане тримѣсечни заеми срънчу лично поръчителство.

Специалният текущи сметки, въ сравнение съ 1919 г., показватъ намаление отъ 56 miliona (отъ 499·9 на 433·9 miliona); обаче, въ същностъ, тѣ трѣбва да покажатъ едно увеличение отъ 100·6 miliona, ако по сметката на Консорциума за износъ на зърнени храни не фигурираше кредитният остатъкъ отъ 156·6 miliona, представляващъ печалбата му отъ износъ на зърнени храни отъ реколтата за 1919 година.

Въ тази балансова група на 31. XII. 1920 год. първо място заематъ специалният текущи сметки срънчу лично поръчителство — 375 miliona (за 1919 год. 441·9 miliona), въ същностъ 532·1 miliona (плюсъ горните 156·6 miliona), отъ които 380·6 miliona съ дългъ на страните кореспонденти за сметка на държавата, който дългъ за прѣходната година е билъ 360·5 miliona — 93 miliona на районните комитети за стопански грижи и обществена прѣвидливост (за 1919 год. 67·8 miliona), 43·7 miliona на общините по прѣхраната на населението и 14·8 miliona на търговци и индустриски (за 1919 г. 13·6 miliona). Второ място заематъ сметките срънчу залогъ на стоки и коносаменти — 27·2 miliona (за 1919 г. 12·8 miliona); трето място — сметките срънчу залогъ на полици — 22·8 miliona (за 1919 г. 20·3 miliona); слѣдъ тѣхъ идатъ сметките срънчу залогъ на цѣнни книжа — 13 miliona (за 1919 година 17·2 miliona), а ония срънчу цески и безспорни вземания участвуватъ само съ $\frac{1}{2}$ milion лева (за 1919 година 7·7 miliona).

Като най-важна пласментона сметка въ края на 1920 година се явява сметката на държавното съкровище, представляваща летящия дългъ на държавата къмъ банката, съ остатъкъ отъ лева 2,964,334,000, а въ края на 1919 год. остатъкъ на същата е билъ 1,771,307,000, или прѣзъ 1920 год. дългътъ на държавата е нарасналъ съ още 1,193,027,000 лева, т. е. съ 67·5 %. Въ края на 1911 год. държавното съкровище не е дължало нищо на банката; напротивъ, то се явява съ кредитенъ остатъкъ отъ 3,774,000 лева. Спрѣмо тая година, дългътъ на държавното съкровище къмъ Българската народна банка показва увеличение отъ 2,968 %.

Дългосрочните заеми отъ 69·6 miliona въ края на 1919 год. съ нараснали на 72·9 miliona въ края на 1920 год., т. е. тѣ показватъ едно увеличение отъ 3·3 miliona, което се дължи най-вече на обстоятелството, че банката, съ цѣль да настърчи строежа на нови постройки и съ това да облекчи донѣдѣлъ острата жилищна криза, къмъ края на отчетната година започна да отпуска ипотечни заеми, при всичко че срѣдствата и съ били оскѫдни, поради ангажирането имъ всецѣло отъ държавата.

Къмъ края на 1920 год. съ останали непласирани държавни съкровищни бонове за 42·1 miliona, а къмъ края на 1919 год. тѣхната сума е била 221·4 miliona. Извѣло, държавата, начиная отъ 1917 год., е издала държавни съкровищни бонове за 1,348,800,000 лева, отъ които пласирани съ били 731·6 miliona, а на 31. XII. 1920 год. съ останали въ ръцѣ на публиката бонове за 268·7 miliona, отъ които по-голямата част съ съ падежъ 10. VIII. 1922 година.

Съ протоколъ отъ 7. X. 1920 год., съвѣтътъ при управлението на държавните дългове, въ който влиза като членъ и г. управителя ни, рѣши занапредъ да не се печататъ повече бонове отъ досегашните типове; така че отъ последните въ циркулация съ останали само ония съ падежъ 10. VIII. 1922 година.

По пасивните сметки, като изключимъ капитала и разните резерви фондове, за които ще говоримъ по-нататъкъ, първо място заема сметката „Банкноти въ обръщение“, която въ края на 1920 год. показва една сума отъ 3,354,139,000 лева, а въ края на 1919 год. — 2,858,489,000,

или сумата на банкнотите въ обръщение е нараснала съ 495,650,000, т. е. съ 17.4 %, когато въ края на 1911 год. е имало банкноти въ обръщение само за 110,789,000 лева, или увеличението, спрямо тая година, е 3,243,350,000, т. е. съ 2,927.5 %.

Като съпоставимъ процентното увеличение на дълга на държавното съкровище и онова на банкнотното обръщение за отчетната 1920 година спрямо годините 1911 и 1919, ще добиемъ слѣдния резултатъ:

	1911 год.	1919 год.
Държавно съкровище	2,968.— %	67.5 %.
Банкнотно обръщение	2,927.55 %	17.4 %.

Отъ това сравнение става явио, че за 1911 год. между сметката на държавното съкровище и банкнотното обръщение е имало почти пълна хармония, понеже проценттъ почти се покриватъ, когато за 1919 година хармония помежду имъ нѣма, тъй като увеличението на дълга на държавното съкровище е 4 пъти по-голъмо отъ увеличението на банкнотното обръщение. Това се обяснява съ обстоятелството, че дългътъ на държавното съкровище прѣзъ 1920 година спрямо банката ерасълъ безспорно, когато банкнотното обръщение на извѣстни балансови дати показва намаление — на 30 априлъ 9.5 милиона, на 22 юли 24.7 милиона, на 7 августъ 56.1 милиона, на 14 септември 21.9 милиона, на 7 октомври 10.1 милиона, на 14 октомври 25.1 милиона, а отъ 7 ноември, когато банкнотното обръщение показва своя максимумъ — 3,465,540,000 —, намалението продължава да върви непрѣкъснато чакъ до 22 декември — 3,318,267,000, или прѣзъ това време то е намалѣло съ 147.3 милиона.

Като се вземе въ съображение, че държавното съкровище прѣзъ 1920 год. е взело въ повече отъ банката 1,193,027,000 лева, въ сравнение съ прѣходната година, а банкнотното обръщение се е увеличило прѣзъ отчетната година само съ 495.6 милиона, то за сѫщинско намаление на банкнотното обръщение трѣбва да се смета самата разлика между тия двѣ цифри — 697.3 милиона —, като се има прѣдъ видъ, както вече споменахме, че банковите средства сѫ били ангажирани почти напълно отъ държавата за покриване бюджетнитъ и дефицити. Това ни показва и самата сметка на държавното съкровище, която прѣзъ 1920 година се е увеличила съ 1,193,027,000, т. е. съ колкото се е увеличилъ дългътъ на държавата къмъ банката.

Въпрѣки голъмия дефицитъ на държавата, ние вече видѣхме, че банкнотното обръщение за 1920 год. е показвало на извѣстни дати значително намаление, особено прѣзъ мѣсяците неомври и декември. Главните причини за това намаление сѫ слѣдните: 1) извѣнредно голъмото увеличение на постѫплението по безсрочнитъ и отчасти срочнитъ влогове, което се дължи на обстоятелството, че банката рѣши на 1. XI. 1920 година и изтегли отъ обръщение всички срочни касови бонове отъ 2,000, 2,500, 5,000 и 10,000 лева съ изтекли вече падежи, като при това рѣши още, щото занапрѣдъ безпрѣятствено да изплаща безсрочнитъ влогове и да сконтира и за по-голъми суми държавни съкровищни бонове; така че едното и другото имаше за непосрѣдствено послѣдствие да въстанови напълно довѣрието на публиката къмъ банката въ смисъль, че тя може да разполога въ всѣко време съ влоговете си, които по тоя начинъ продължаватъ да растяятъ непрѣкъснато; 2) голъма част отъ българските банкноти, находящи се въ странство, се внесе въ Бъгария и постѫпи въ Българската народна банка по сметка, понеже тѣхното държане вънъ отъ страната стана безпрѣдметно, щомъ износътъ на главния износенъ артикулъ — хранитъ — ставаше чрѣзъ консорциума въ здрава чужда валута, а не и въ български левове; 3) доста банкноти се събраха и отъ продажба на камбъо на Софийската борса, размѣра на което ще видимъ по-нататъкъ.

Намалението изобщо на банкнотното обръщение улесни, безспорно, доста банката съ оборотни средства, която по тоя начинъ, покрай посрѣдане на държавните нужди, можа да направи отчасти улеснения съ кредитта си въ нѣкои стопански области, главно чрѣзъ отпускане на гарантенъ кредитъ срѣдь залогъ на тютюнъ и луксозни брашна, съ цѣль да поощри износа имъ.

Като единъ отъ главните източници на банката, слѣдъ банкнотите, идатъ кредиторните сметки, които въ края на отчетната година показватъ единъ остатътъ отъ 1,083,932,000 лева, а въ края на 1919 година — 785,662,000, или съ едно увеличение отъ 298,270,000, т. е. съ 38 %, когато въ края на 1911 год. тѣхниятъ остатътъ е билъ 79,207,000 лева, или увеличението спрямо тая година е 1,004,725,000, т. е. 1,268.5 %.

Въ увеличението на остатъка по балансовата група „Текущи кредиторни сметки“ за 1920 год., спрямо 1919 год., отдавните счетоводни сметки участвуватъ, както слѣдва: 1) текущи лихвени

смѣтки съ 170,154.000; 2) държавни, общински и обществени фондове съ 89,908,000; 3) текущи безлихвени смѣтки съ 36,872,000 лева и 4) депозитни текущи смѣтки съ 1,836,000, или всичко 298,270,000 лева. Отъ това става явно, че повече отъ $\frac{2}{3}$ отъ сумите по тия смѣтки сѫ частни влогове (отъ банки, разни дружества, търговци и пр.). Забѣлѣжително е, че отъ държавните фондове остатъците на най-крупния отъ тѣхъ — спестовната каса — за 1919 и 1920 години оставатъ почти сѫщите (227.7 милиона, resp. 229.3 милиона).

На трето място, като източникъ, идатъ срочните влогове, които въ края на 1920 година представляватъ една сума отъ 152,506,000 лева, а въ края на 1919 год. — 120,903,000, или прѣзъ отчетната година тѣ сѫ се увеличили съ 31,603,000, т. е. съ 26.1%. Въ края пѣкъ на 1911 година тѣхниятъ остатъкъ е билъ 42,150,000, или увеличението спрѣмо него е 110,356,000, т. е. 261.8%. Увеличението на тия влогове прѣзъ 1920 година се дължи изключително на постъпления отъ дружества и учрѣждения съ благотворителна и друга подобна цѣль, които правятъ влоговете си въ 5 годишъен срокъ и на които банката плаща по 5% годишна лихва.

Четвърто перо, като източникъ, специално въ свѣрзка съ банковия ипотеченъ кредитъ, сѫ заложните облигации на Българската народна банка, $4\frac{1}{2}\%$, 1909 год., които представляватъ дълга на банката по сключения прѣзъ 1909 година ипотекаренъ заемъ при Алгемайн Феркерсбанкъ въ Виена. Отъ 30,000,000 лева златни, първоначаленъ дългъ, той представлява къмъ края на 1920 год. единъ остатъкъ отъ 26,150,000 лева.

* * *

Финансовото положение на страната, слѣдъ прѣкараниетѣ злополучни войни, продължава да биде едно отъ най-тежките. Въ това отношение най-голѣмо влияние оказватъ слѣдните два фактора: 1) бюджетните дефицити на държавата, които досега сѫ били покривани само съ банкноти, обезщѣнението на които, поради липса на покритие, се чувствува доста силно отъ извѣстни слоеве на населението и особено отъ онова на умствения трудъ съ опредѣлени заплати, понеже поскажването на търговските стоки и земедѣлските произведения възви паралелно, пѣкъ даже и въ по-голѣми размѣри, съ обезщѣняването на банкнотите; 2) неблагоприятните ни търговски баланси, споредъ който вносьтъ прѣзъ 1919 г. представлява една сума отъ 963,941,235 лева, а износътъ — 552,253,452, или първииятъ прѣшиава втория съ 411,687,783, а прѣзъ 1920 год. вносьтъ е билъ, и то само за 11 мѣсeca, понеже за м. декември свѣдѣнията не сѫ още готови, 1,939,456,591 лева, а износътъ 1,497,053,340, или съ едно увеличение за вноса съ 442,403,251, която цифра, вѣроятно, ще да се е увеличила за м. декември съ не по-малко отъ 100 милиона лева.

Единъ отъ най-важните артикули, тютюнътъ, остана въ по-голѣмата си част неизнесенъ, тѣтъ като, поради редъ причини, чуждите тютюни (грѣцки, турски и други) успѣха да заематъ европейските и други пазари. Сега ще трѣбва съ редъ улеснения, както отъ страна на държавата, тѣтъ и отъ страна на банката, да се даде единъ потикъ на износа, което не само ще допринесе доста много за балансиране на вноса и износа ни, но ще има и извѣнредно голѣмо значение за народното ни стопанство, а главно за производителите на тютюнъ, които не ще бѫдатъ обезсырчени въ култивирането на сѫщия въ бѫдеще. Освѣнъ това, бързиятъ износъ на тютюни ще повлияе доста много за подобрене на нашата валута, а отъ друга страна ще даде възможностъ и държавата да се снабди, чрѣзъ Българската народна банка, съ чужди валути, потребни за посрѣдане задълженията ѝ въ странство и набавяне желѣзоплатни и други материали отъ неотложенъ характеръ. Дѣйствително, отъ износъ на зърнени храни сѫ постъпили въ Българската народна банка френски франка 138,783,000 за лева 606,975,005, т. е. стойността на толкова храни, колкото е могло да се събере и изнесе, обаче, ако за мирно врѣме, прѣди войните, хранитѣ бѫха главниятъ ни износъ артикулъ, при набралото се грамадно количество тютюни, непосрѣдствено слѣдъ голѣмата война, прѣзъ 1919 и 1920 години износътъ на тоя артикулъ трѣбаше да заеме първо място. Онова пѣкъ, което е постъпило въ Българската народна банка за смѣтка на Централата на девизните отъ износъ на разни други стоки прѣзъ отчетната година, се изразява въ слѣдните видове чужди валути: английски лири 217,713, френски франка 25,245,177, шейцарски франка 2,950,886, италиянски лири 15,477,208, руски рубли 30,000, американски долари 1,204,735, чешки корони 421,666, турски лири 184,434, ромънски лей 99,800, грѣцки драхми 70,030, срѣбъски динари 26,798 и наполеони 179.

Съ цѣль да запази въ извѣстни критически моменти стремителното спадане на нашата валута и отчасти да задоволи търсенето на чужди валути, банката прѣзъ послѣдните 7 мѣсeca на отчетната година извѣрши доста голѣми продажби на камбъо на Софийската фондова борса, което въ

български левове пръдставлява една сума отъ 272,911,982·57, а по видове на валути се разпръдъля, както слѣдва: английски лири 245,471·12, френски франка 22,927,236 и 40 сантима, швейцарски франка 1,800,180, италиански лири 14,135,780·65, германски марки 19,044,080, турски лири 134,000, американски долари (Съединенитѣ Щати) 21,917·50, чешки крони 966,000, румънски лей 250,000 и холандски фиорини 2,000. Освѣнъ това, банката е продала на борсата американски книжни долари 135,200 и канадски книжни долари 94,000 на обща сума въ левове 16,494,240. Чрѣзъ страннитѣ си кореспонденти, банката е откупила въ чужбина лева 15,773,000, което сѫщо тѣй е имало за цѣль да подпомогне спиранието, въ дадени моменти, бѣзът спадане на нашата валута.

Прѣзъ 1920 година банката е дала на Управлението на държавнитѣ дѣлгове, за смѣтка на държавата, за посрѣщане задълженитета ѝ въ странство, камбю за лева 191,289,248·63, разпрѣдѣлено по валути, както слѣдва: френски франки 46,252,675·45, швейцарски франки 68,098·10, италиански лири 43,705·15, американски долари 36,478·55 и шведски крони 2,135. Това камбю, дадено на Управлението на държавнитѣ дѣлгове, е само за посрѣщане анонитетитѣ по държавнитѣ заеми въ странство, обаче, освѣнъ него, за изплащане анонитетитѣ по гарантираниетѣ отъ държавата заеми и другите нужди на държавата по платежитѣ ѝ въ странство (разни държавни доставки, стипендии, пътни и дневни пари и пр.), смѣло може да се каже, че банката е дала на държавата още по-голѣмъ отъ тоя размѣръ камбю.

За попълване златната наличност на банката, отъ реализираната печалба лева 220,181,362·70, произходяща отъ разликата въ курса на продаденото злато, състояща се отъ английски лири 102,000 и наполеони 1,225,000, срѣзу американски долари за смѣтка на Дирекцията за стопански грижи и обществена прѣвидливост, за изплащане на закупеното отъ Америка брашио, нужно за прѣхрана на населението въ царството прѣзъ 1919 година, се образува специаленъ фондъ, одобренъ отъ Васъ, подъ название „Фондъ разлика курса за попълване златната наличност“.

Къмъ края на отчетната година банката улесни Българската земедѣлческа банка съ една сума отъ 50,000,000 лева, оставена ѝ на разположение при Управлението на държавнитѣ дѣлгове съ 5½% годишна лихва, за обслужване съ кредитъ нуждаещитѣ се земедѣлци.

* * *

Чистата печалба на банката за 1920 год. с лева 112,113,129·01, а за 1919 год. 82,900,975·39, или прѣзъ отчетната година тя показва едно увеличение отъ лева 29,212,153·42. Отъ чистата печалба за 1920 год. се дадоха на държавното съкровище лева 85,384,598·29, или 76·16%. Особено засилване се направи, отъ чистата печалба, на фондоветѣ: „Съмнителни вземания“ и „Покупка място и постройка банково здание“ – отъ 13,190,614·50 и 3,485,649·95, тѣ се увеличиха по отдѣлно на 20,000,000 лева.

На 31. XII. 1920 год. основниятѣ капиталъ и разнитѣ резерви фондове на банката, извѣнъ специалния фондъ за попълване златната банкова наличност, възлизатъ на лева 193,693,939·38.

Съ законъ отъ 17. XII. 1920 год., публикуванъ въ „Държавенъ вѣстникъ“, бр. 221, отъ 29. XII. 1920 год., се измѣниха чл. 22 и алиней 2-ра, 3-та и 4-та на чл. 24 отъ закона за банката, като въ първия членъ се увеличила на 5% отдѣлянитетъ отъ печалбитѣ тантими за чиновницитѣ и служащи, съ максимумъ 50%, върху получаванитѣ основни заплати, вмѣсто, както бѣ дотогава, 1½% за управителния съвѣтъ и директоритѣ и 2½% за останалите чиновници и служащи, съ максимумъ 25%, а, споредъ 2-ра, 3-та и четвърта алиней на чл. 24, се разшириха правата на управлението на банката относително назначението и уволнението на персонала, като се оставиха да бѣдатъ назначавани и уволянявани отъ г-нъ министра само специалнитѣ длѣжностни лица, по прѣдставление отъ управителния съвѣтъ на банката.

Приемете, Господинъ Министре, отличнитѣ ни почитания.

София, 18. априлъ 1921 год.

Управителъ: Д-ръ Б. К. Дамяновъ.

Администратори: | Т. Николовъ
 | С. Киселовъ
 | А. Панайотовъ
 | Д-ръ Д. Калиновъ
 | П. Лишковъ.

Таблици

за движението и положението на по-важните състъпки

през 1920 година

Таблица 13.

Движение на специалните текущи сметки гаранция цесии пръзъ 1920 год.

Клонове и агентури	Остатъкъ на 31. XII. 1919 год.	Отпустнато пръзъ 1920 год.	Получено пръзъ 1920 год.	Дадено въ скъдъ пръзъ 1920 год.	Остатъкъ на 31. XII. 1920 год.
София	7.294.653	413.278	—	2.797.446	4.910.485
Русе	2.786	—	—	—	2.786
Варна	—	—	—	—	—
Пловдивъ	—	—	—	—	—
Търново	—	—	—	—	—
Бургасъ	—	—	—	—	—
Видинъ	—	—	—	—	—
Плъvenъ	—	—	—	—	—
Свищовъ	—	—	—	—	—
Сливенъ	—	—	—	—	—
Т. Пазарджикъ	55.608	3.973	—	—	59.581
Шуменъ	—	673	2.692	—	7.991
Ст.-Загора	10.010	—	—	—	—
Габрово	—	—	—	—	—
Вратца	—	—	—	—	—
Ломъ	—	—	—	—	—
Ямболъ	—	—	—	—	—
Деде-Агачъ	—	—	—	—	—
Ксанти	—	—	—	—	—
Гюмюрджина	—	—	—	—	—
Г.-Орховица	—	—	—	—	—
Дупница	—	—	—	—	—
Хасково	—	—	—	—	—
Одринъ	—	—	—	—	—
Агентуритѣ	30.203	2.855	8.167	—	24.891
Всичко	7.898.260	420.779	10.850	2.797.446	5.005.784

Таблица 14.

Движение на специалните текущи сметки подъ гаранция на безпорни вземания пръзъ 1920 година.

Клонове и агентури	Остатъкъ на 31. XII. 1919 год.	Отпустнато пръзъ 1920 год.	Поставило пръзъ 1920 год.	Дадено въ скъдъ пръзъ 1920 год.	Остатъкъ на 31. XII. 1920 год.
София	276.085	9.996	266.021	—	20.060
Русе	—	—	—	—	—
Варна	116	21.422	—	—	21.538
Пловдивъ	—	—	—	—	—
Търново	—	—	—	—	—
Бургасъ	—	—	—	—	—
Видинъ	—	—	—	—	—
Плъvenъ	—	—	—	—	—
Свищовъ	—	—	—	—	—
Сливенъ	—	—	—	—	—
Т. Пазарджикъ	—	—	—	—	—
Шумекъ	—	—	—	—	—
Ст.-Загора	—	—	—	—	—
Габрово	—	—	—	—	—
Вратца	—	—	—	—	—
Ломъ	—	—	—	—	—
Ямболъ	—	—	—	—	—
Деде-Агачъ	—	—	—	—	—
Ксанти	—	—	—	—	—
Гюмюрджина	—	—	—	—	—
Г.-Орховица	—	—	—	—	—
Дупница	—	—	—	—	—
Хасково	—	—	—	—	—
Одринъ	17.971	885	18.856	—	—
Агентуритѣ	—	—	—	—	—
Всичко	204.172	32.308	284.877	—	41.588

Таблица 24.

Положение на срочните влогове, разпределени по естество на 31. XII. 1920 год.

Клонове	Частни влогове		Обществени влогове		Всичко	
	лева	стот.	лева	стот.	лева	стот.
София	13.96.233	20	147.448.884	80	148.845.118	—
Русе	396.063	25	497.112	92	893.176	17
Варна	227.850	—	345.146	40	572.996	40
Пловдивъ	1.434.008	95	339.634	89	1.773.643	84
Търново	107.980	—	167.416	—	275.396	—
Бургасъ	91.868	80	54.063	26	145.932	06
Плевенъ	—	—	—	—	—	—
Всичко	3.654.004	20	148.852.258	97	152.500.262	47

Таблица 25.

Влогове безлихвени за гаранция прѣзъ 1920 година.

Клонове и агентури	Остатъкъ на 31 XII 1919 год.			Постъпило прѣзъ 1920 година			Изплатено прѣзъ 1920 година			Остатъкъ на 31/XII 1920 година		
	число	лева	ст.	число	лева	ст.	число	лева	ст.	число	лева	ст.
София	7.493	13.326.477	22	7.228	63.414.247	60	3.914	61.037.872	50	10.807	15.702.852	32
Русе	4.202	1.347.345	70	1.748	3.662.514	96	1.346	2.695.198	15	4.604	2.314.662	51
Варна	3.046	2.102.284	48	1.765	3.635.019	90	1.085	3.240.758	55	3.726	2.496.545	83
Пловдивъ	4.083	1.964.277	94	1.632	4.003.345	06	1.327	2.206.984	16	4.388	3.760.638	84
Търново	270	150.840	60	160	351.878	—	165	288.627	—	265	214.091	60
Бургасъ	1.439	1.259.315	82	482	2.166.094	80	188	1.561.752	85	1.733	1.863.657	77
Видинъ	1.385	897.879	72	465	1.111.596	—	524	765.618	—	1.326	1.243.857	72
Плевенъ	1.302	677.222	28	485	1.072.987	32	310	893.965	20	1.477	856.234	40
Свищовъ	426	240.830	40	281	338.109	50	171	266.831	55	536	312.108	35
Сливенъ	839	603.371	47	370	1.064.497	—	173	711.825	50	1.306	956.042	97
Т.-Пазарджикъ	1.651	908.057	43	861	1.594.876	—	464	1.090.731	55	2.048	1.412.201	88
Шуменъ	1.015	713.865	04	526	1.943.771	—	208	1.402.012	90	1.333	1.255.623	14
Ст.-Загора	969	517.669	62	688	1.281.698	80	340	937.675	31	1.317	861.693	11
Габрово	289	128.080	79	110	287.375	—	62	193.315	—	337	222.140	70
Враца	964	504.830	40	682	1.312.649	10	142	560.106	—	1.504	1.257.373	50
Добричъ	147	73.560	—	—	—	—	2	2.200	—	145	71.360	—
Ломъ	1.051	411.067	58	228	691.882	60	203	456.619	40	1.076	646.330	78
Ямболъ	800	380.113	95	307	739.922	50	150	373.769	60	957	746.266	85
Дедеагачъ	210	142.021	—	—	—	—	12	5.855	—	198	136.166	—
Ксанти	209	104.542	80	—	—	—	2	1.000	—	207	103.542	80
Гюмюндженъ	535	400.805	—	—	—	—	14	1.0000	—	521	390.805	—
Гор.-Ореховица	339	157.087	68	139	464.659	—	102	327.370	—	376	294.376	68
Дупница	386	235.468	10	236	993.303	10	160	846.952	—	462	381.819	20
Хасково	945	608.714	80	986	854.882	48	995	866.615	68	936	596.981	60
Одринъ	187	159.263	83	—	—	—	10	7.420	—	177	151.843	83
Агентуритѣ	17.365	7.923.806	97	7.449	14.876.631	12	5.666	10.837.365	20	19.148	12.463.072	89
Всичко	51.547	35.898.800	53	20.828	105.801.980	84	17.786	91.089.441	10	60.640	50.712.290	97

Таблица 26.

Движение на пръвводите през 1920 година.

Клонове и агентури	Външни			Задгранични					
				Сръчу странните кореспонденти			Отъ странните кореспонденти		
	Число	лева	ст.	Число	лева	ст.	Число	лева	ст.
София	31.664	925.627.745	48	5.849	670.986.206	74	7.831	85.905.164	—
Русе	7.700	195.777.796	65	133	1.673.899	89	—	—	—
Варна	4.889	143.084.840	68	134	1.171.612	85	18	253.476	60
Пловдив	7.771	145.778.971	68	204	3.943.208	46	—	—	—
Търново	3.178	38.296.186	80	54	154.702	07	—	—	—
Бургасъ	4.506	69.642.175	17	105	1.149.461	09	—	—	6.914
Видинъ	3.793	47.583.157	68	—	—	—	—	—	—
Плевенъ	5.439	70.255.038	71	—	—	—	—	—	—
Свищовъ	2.315	31.664.580	63	—	—	—	—	—	—
Сливенъ	2.552	50.159.159	61	—	—	—	—	—	—
Т.-Назарджикъ	3.145	34.300.521	77	—	—	—	—	—	—
Шуменъ	4.671	109.604.710	96	—	—	—	—	—	—
Ст.-Загора	4.236	44.936.996	78	40	203.314	95	—	—	—
Габрово	2.762	35.025.037	53	—	—	—	—	—	—
Одринъ	281	2.372.316	83	—	—	—	—	—	—
Братца	3.829	36.080.507	22	—	—	—	—	—	—
Ломъ	3.363	43.641.755	35	—	—	—	—	—	—
Ямболъ	3.703	42.139.603	81	—	—	—	—	—	—
Дедеагачъ	9	40.240	16	—	—	—	—	—	—
Ксанти	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Гюмюрджина	408	6.706.419	18	—	—	—	—	—	—
Гор.-Орхочовица	2.012	23.084.839	63	—	—	—	—	—	—
Душница	2.257	30.943.951	26	—	—	—	—	—	—
Хасково	3.422	57.566.046	46	—	—	—	—	—	—
Агентуритъ	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Всичко	110.905	2.184.317.000	08	6.519	679.282.406	05	7.856	88.165.555	—

Таблица 27.

Камбю и групове.

Клонове и агентури	Камбно купено и изпратено на странни кореспонденти			Изпратени групове		
	въ странство		въ вътрешността на частни лица			
	на странни	кореспонденти				
	число	лева	ст.	число	лева	ст.
София	1.503	367.858.445	23	—	—	—
Русе	23	59.896	—	—	—	—
Варна	60	761.986	41	—	—	—
Пловдивъ	8	8.196.466	35	—	—	—
Търново	2	7.737	80	—	—	—
Бургасъ	65	1.061.424	65	—	—	—
Видинъ	—	—	—	—	—	—
Плевенъ	—	—	—	—	—	—
Свищовъ	—	—	—	—	—	—
Сливенъ	—	—	—	—	—	—
Т.-Пазарджикъ	—	—	—	—	—	—
Шуменъ	—	—	—	—	—	—
Ст.-Загора	—	—	—	—	—	—
Габрово	—	—	—	—	—	—
Одринъ	—	—	—	—	—	—
Вратца	—	—	—	—	—	—
Ломъ	—	—	—	—	—	—
Ямболъ	—	—	—	—	—	—
Дедеагачъ	—	—	—	—	—	—
Ксанти	—	—	—	—	—	—
Гюмюрджина	—	—	—	—	—	—
Гор.-Оръховица	—	—	—	—	—	—
Дупница	—	—	—	—	—	—
Хасково	—	—	—	—	—	—
Агентурнътъ	—	—	—	—	—	—
Всичко	1.861	377.945.956	44	—	—	—

Таблица 81.

Монетната наличност и банкнотите във обръщение на 31 Декемврий 1920 год. съг съставени отъ

	Наличност				Разлика				Банкноти				Разлика			
	1920		1919		1920		1919		1920		1919		1920		1919	
	лева	ст.	лева	ст.	лева	ст.	лева	ст.	лева	ст.	лева	ст.	лева	ст.	лева	ст.
Злато	37.075	—	36.978	—	+ 97	—	Златни	3.007.588	—	2.496.026	—	+ 511.562	—			
Сребро	16.910	—	17.157	—	- 247	—	Сребърни	346.551	—	362.463	—	- 15.913	—			
Всичко	53.985	—	54.135	—	- 150	—	Всичко	3.354.139	—	2.858.489	—	+ 495.649	—			

О б щ ъ
на Българската Народна Банка,

А к т и в ъ	л е в а	ст.
Монетна наличност	69.225.622	74
Странни кореспонденти	1.368.702.271	90
Портфейлъ сръзъ странство	265.488.000	—
Портфейлъ	14.539.703	95
Специални текущи сметки	443.871.676	49
Държавно съкровище	2.964.334.122	16
Краткосрочни заеми	1.085.003	48
Дългосрочни заеми	72.919.902	38
Български държавни и общински фондове	2.269.289	40
Фондове на запасния капиталъ	5.440.174	66
Партиципации	3.511.750	—
Движими и недвижими имоти	1.809.800	73
Присъдени недвижими имоти	147.377	64
Държавни съкровищни бонове за пласиране	42.139.500	—
Лихви и комисиони за 1921 год.	2.990.224	68
Разни активи	27.044.096	84
Всичко	5.285.518.517	05

балансъ

склученъ на 31 декември 1920 година.

Таблица 29.

на с и въ	лева	ст.
Капиталъ	100.000.000	—
Запасенъ капиталъ	50.000.000	—
Фондъ съмнителни вземания	13.190.614	50
Ипотеченъ резервенъ фондъ	1.662.589	42
Фондъ ликвидация на присъдени имоти	1.922.565	76
Фондъ покупка място и постройка банково здание	3.485.649	95
Банкноти въ обращение	3.354.139.105	75
Текущи кредиторни сметки	1.083.931.791	—
Комисиона и разлика курса за 1921 година	24.000.000	—
Управление на държавните дългове	251.052	73
Влогове лихвени срочни	152.508.262	47
Заложни облигации Б. Н. Б. 4½% 1909 год.	26.150.000	—
Разни пасиви	142.824.044	41
Фондъ разлика курса за попълване златната наличност	219.841.712	05
Печалби и загуби	112.113.129	01
Всичко . . .	5.285.518.517	05

Сравнителна
за печалбитъ и загубитъ на Българската

Наименование на приходите	1919		1920		Разлика		
	лева	ст.	лева	ст.	±	лева	ст.
Лихви отъ заеми и сконтиранни ползи	1.160.766	48	1.349.493	86	+	188.727	38
" странини кореспонденти	31.972.531	86	18.863.577	40	-	13.108.954	46
" съдебни дѣла	1.106.695	91	1.459.508	55	+	352.812	64
" специални текущи сметки	69.892.685	36	154.493.864	58	+	84.601.179	22
" заеми срещу недвиж. имоти	3.328.349	88	3.031.362	04	-	296.987	84
" на окрежж. общ. и учреждения	1.961.670	75	1.706.598	81	-	255.071	94
" и разл. курса отъ фондове	528.214	34	—	—	-	528.214	34
Комисиона и разлика курса	—	—	18.423.837	83	+	18.423.837	83
Телеграми и порто	209.917	42	583.803	55	+	373.886	13
Доходи и разходи по банкови имоти	16.393	76	33.479	78	+	17.086	02
Лихви отъ заеми на общини за учили. сгради	49.905	70	57.301	39	+	7.395	69
" държавни съкровищни бонове	14.851.253	84	—	—	-	14.851.253	84
" партиципации	—	—	434.155	10	+	434.155	10
Разни	105.095	94	65.337	20	-	39.758	74
	125.183.481	24	200.502.320	00	+	75.318.838	85

т а б л и ц а

Народна Банка презъ 1919 и 1920 години.

Наименование на разходите	1919		1920		Разлика		
	лева	ст.	лева	ст.	±	лева	ст.
Съдържание на служащите	8.896.497	86	14.174.404	32	+	5.277.906	46
Канцеларски и други разноски	3.378.974	33	5.945.523	38	+	2.566.549	05
Погашение на движими и недвижими имоти . . .	193.695	03	170.468	21	—	23.226	82
Разноски за печатане банкноти	37.668	05	3.915.278	20	+	3.877.610	15
Лихви на влогове	7.771.073	07	6.593.790	83	—	1.177.282	24
" , текущи сметки	5.414.526	21	20.997.269	85	+	15.582.743	64
" , залож. облигации	1.210.500	—	1.192.929	50	—	17.570	50
Комисиона и разлика курса	14.671.638	86	24.969.892	71	+	10.298.253	85
Лихви отъ държавни съкров. бонове	—	—	2.421.045	83	+	2.421.045	83
" , разлика курса фондове	—	—	7.802.532	24	+	7.802.532	24
Разии	707.932	24	206.056	01	—	501.876	23
Чиста печалба	82.900.975	59	112.113.129	01	+	29.212.153	42
	125.183.481	24	200.502.320	09	+	75.318.838	85

Движение на камбиялните курсове на

Мѣсяци			Парижъ	Берлинъ	Лондонъ	Швейцария	Цариградъ	Ню-Йоркъ
			100 Frs	100 Mrs	I. St.	100 Frs	Ltq	S.
Януари . . .	купува	максимално . . .	425	—	115	—	155	—
		минимално . . .	380	—	110	—	150	—
		срѣдно . . .	400	16	114	03	154	35
	продава	максимално . . .	465	—	140	—	180	—
		минимално . . .	410	—	135	—	165	—
		срѣдно . . .	441	77	139	35	178	06
Февруари . . .	купува	максимално . . .	390	—	110	—	160	—
		минимално . . .	350	—	100	—	152	—
		срѣдно . . .	365	71	101	—	156	35
	продава	максимално . . .	440	—	140	—	185	—
		минимално . . .	410	—	110	—	180	—
		срѣдно . . .	427	14	124	28	184	10
Мартъ	купува	максимално . . .	360	—	75	—	180	—
		минимално . . .	360	—	75	—	160	—
		срѣдно . . .	360	—	75	—	161	93
	продава	максимално . . .	425	—	110	—	210	—
		минимално . . .	420	—	90	—	185	—
		срѣдно . . .	424	51	96	45	187	24
Априль	купува	максимално . . .	480	—	118	—	300	—
		минимално . . .	360	—	75	—	180	—
		срѣдно . . .	379	66	98	20	230	83
	продава	максимално . . .	515	—	132	—	315	—
		минимално . . .	420	—	100	—	210	—
		срѣдно . . .	435	—	117	80	245	—
Май	купува	максимално . . .	475	—	150	—	300	—
		минимално . . .	460	—	118	—	255	—
		срѣдно . . .	466	48	130	45	273	87
	продава	максимално . . .	490	—	170	—	315	—
		минимално . . .	477	—	100	—	270	—
		срѣдно . . .	481	35	142	93	288	06
Юни	купува	максимално . . .	480	—	145	—	250	—
		минимално . . .	450	—	145	—	218	—
		срѣдно . . .	474	16	145	—	244	47
	продава	максимално . . .	500	—	164	—	265	—
		минимално . . .	470	—	155	—	230	—
		срѣдно . . .	494	50	161	26	255	86

Таблица 32.

Българската Народна Банка през 1920 година.

Мъсции			Парижъ		Берлинъ		Лондонъ		Швейцария		Цариградъ		Ню-Йоркъ	
			100 Frs	100 Mts	L. St.	100 Frs	Liq	S.						
Юли . . .	купува	максимално .	450	—	145	—	218	—	990	—	53	—	53	—
		минимално .	345	—	110	—	160	—	740	—	38	—	40	—
		сръдно . . .	380	21	120	12	181	09	827	55	41	58	44	77
	продажа	максимално .	470	—	155	—	230	—	1.050	—	57	—	58	—
		минимално .	390	—	125	—	182	—	830	—	46	—	46	—
		сръдно . . .	417	41	132	54	197	67	896	93	49	29	50	38
Августъ . . .	купува	максимално .	410	—	119	—	210	—	970	—	48	—	56	—
		минимално .	365	—	110	—	180	—	830	—	38	—	46	—
		сръдно . . .	386	61	114	—	193	51	893	22	44	80	51	09
	продажа	максимално .	435	—	127	—	225	—	1.030	—	53	—	63	—
		минимално .	400	—	120	—	195	—	885	—	46	—	51	—
		сръдно . . .	411	13	121	25	207	12	941	61	49	74	55	41
Септември . . .	купува	максимално .	470	—	120	—	250	—	1.180	—	59	—	70	—
		минимално .	410	—	115	—	210	—	970	—	48	—	56	—
		сръдно . . .	431	—	118	40	381	70	1.044	—	51	90	61	63
	продажа	максимално .	495	—	128	—	265	—	1.225	—	62	—	76	—
		минимално .	435	—	120	—	225	—	1.120	—	53	—	63	—
		сръдно . . .	454	53	125	96	237	73	1.099	16	55	96	67	03
Октомври . . .	купува	максимално .	507	—	116	—	270	—	1.260	—	60	—	77	—
		минимално .	470	—	110	—	245	—	1.140	—	54	—	68	—
		сръдно . . .	487	—	113	03	256	41	1.190	32	57	45	71	93
	продажа	максимално .	532	—	120	—	283	—	1.300	—	163	—	82	—
		минимално .	485	—	118	—	252	—	1.175	—	59	—	73	—
		сръдно . . .	509	06	119	03	269	12	1.236	28	68	54	73	90
Ноември . . .	купува	максимално .	555	—	120	—	310	—	1.440	—	65	—	91	—
		минимално .	485	—	105	—	272	—	1.220	—	58	—	77	—
		сръдно . . .	519	33	111	90	293	96	1.329	33	61	76	84	08
	продажа	максимално .	562	—	126	—	327	—	1.490	—	68	—	97	—
		минимално .	508	—	115	—	286	—	1.280	—	60	—	82	—
		сръдно . . .	542	50	119	30	307	03	1.385	85	65	06	86	60
Декември . . .	купува	максимално .	530	—	120	—	317	—	1.360	—	61	—	88	—
		минимално .	490	—	115	—	280	—	1.260	—	54	—	77	—
		сръдно . . .	508	06	116	86	298	37	1.327	41	58	35	84	19
	продажа	максимално .	530	—	124	—	327	—	1.330	—	64	—	91	—
		минимално .	510	—	120	—	292	—	1.310	—	56	—	83	—
		сръдно . . .	528	38	121	70	310	77	1.372	09	61	41	88	45

До мъсецъ априлъ включително курсовете съз тих на централата на дивизите.

